

Hakkarin koulun peruskorjaus 2026-2027, käynnistyspäätös

Yhdyskuntalautakunta 11.11.2025 § 166
726/02.08.00/2025

Valmistelija Konsta Österlund, rakennuttajainsinööri
Ulla Palo-oja, rakennuttajapäällikkö

Hakkarin koulun peruskorjaukselle on esitetty vuoden 2026 talousarviosuunnitelmassa investointimääräraha vuosille 2026-2027. Vuoden 2026 talousarvio hyväksytään 26.11.2025 kunnanvaltuustossa.

Hakkarin koulu

Hakkarin koulu on vuonna 1983 rakennettu, alunperin Lempäälän ja Vesilahden yhteiseksi yläkouluksi. Nykyisin se on yksi Lempäälän kolmesta yläkoulusta. Koulussa on oppilaita lukukaudella 2025-2026 495. Rakennus koostuu viidestä solusta ja on pohjaratkaisultaan käyttäjien mielestä toimiva. Rakennuksen laajuus on 5 769 br-m². Lisäksi koulun käytössä on kesällä 2025 Sääksjärven koululta siirretty rakennus Hiidenkivi ja osittain vielä toistaiseksi 1980-luvulta peräisin oleva siirtorakennus Viipale.

Rakennus on kaavassa suojeltu (sr-9) ja taajamakuvallisesti tärkeä alue (sk-5). Suojelumääräys sr-9 tarkoittaa, että rakennusta ei saa purkaa. Rakennus on kulttuurihistoriallisesti ja taajamakuvallisesti arvokas, minkä ominaispiirteet ja ajanmukainen julkisivun monimuotoisuus tulee säilyttää. Julkisivumateriaalina tulee säilyttää tiili.

Ulkoseinät ovat pääosin julkisivultaan tiilimuurattuja, joissa on mineraalivilla eriste, ulkoseinien sisäkuori on betonia. Rakennuksessa on rakennusajankodalleen tyypillisiä rakenneratkaisuja, mitkä eivät enää tänä päivänä ole suositusten mukaisia, mm. alkuperäinen kattorakenne ja julkisivurakenne.

Kouluun on tehty useita korjauksia vaiheittain, mm.:

- ilmanvaihdon peruskorjaus 2013-2014
- vesikatto on uusittu kauttaaltaan 2016-2017
- ikkunat uusittu ja ulkoseinän rakenteita tiivistetty 2018

Hakkarin koululle oli suunniteltu sisäpuolinen peruskorjaus toteutettavaksi kesien 2024, 2025 ja 2026 aikana. Peruskorjaus oli määrä aloittaa C-solusta kesällä 2024, koska siellä oli esiintynyt sisäilmaoireiluja. Vuodelle 2024 varattu investointimääräraha ei kuitenkaan riittänyt C-solun suunnitelluille töille, minkä vuoksi kesällä 2024 toteutettiin vain sisäilman kannalta välttämättömät tiivistyskorjaukset. Samalla uusittiin C-solun luokkien lattiat ja seinäpinnat. Peruskorjauksen toteuttaminen päätettiin siirtää muilta osin investointisuunnitelmassa usean vuoden päähän.

Tarve Hakkarin koulun peruskorjaukselle 2026-2027

Hakkarin koulun sisäilmaoireilut lisääntyivät kevätlukukaudella 2025. Erityisesti ilmoituksia tuli alkuvuodesta JOPO- ja käsityöluokasta, minne sisäilmatyöryhmä päätti teettää tutkimuksia. Loppukevästä ilmoituksia sisäilmaan liittyvistä oireiluista tuli useasta eri tilasta ympäri koulua. Kesällä 2025 kohteelle perustettiin kohdekohtainen sisäilmatyöryhmä, ja päätettiin

tutkia ilmanvaihdon toimivuutta, painesuhteita sekä ulkoseinän eristeiden kuntoa laajemmin.

JOPO- ja käsityöluokan tutkimuksissa todettiin mikrobivaurioita ulkoseinärakenteissa sekä ilmavuotoja ulkoseinän eristetilän ja sisäilman välillä. Lisäksi ulkoseinässä havittiin kosteusrasitusta ja puutteita sadevesien ohjauksessa. Kesällä 2025 toteutettiin JOPO- ja käsityöluokkien tiivistyskorjaukset ilmavuotojen estämiseksi ja sadevesien ohjaus pois ulkoseinästä.

Kesällä 2025 tehdyissä laajemmissa tutkimuksissa todettiin vaurioita ja mikrobikasvustoa eristeiden alaosissa useissa kohdissa. Julkisivutiilen ja villan välissä ei ole tuuletusrakoa. Vauriot voivat mahdollisten ilmavuotojen kautta aiheuttaa epäpuhtauksien kulkeutumista sisäilmaan. Lisäksi sisätiloissa tehtiin aistinvaraisia tarkasteluja, joissa havaittiin joissakin tiloissa poikkeavia hajuja, materiaalien kulumista tai epätasaisuuksia sekä muutamassa tilassa mahdollisia mineraalikuitulähteitä.

Kesällä toteutetussa ilmanvaihdon toimivuuden tarkastelussa havaittiin rikkinäisiä osia useassa ilmanvaihtokoneessa, mikä on vaikuttanut keväällä ilmanvaihdon tehoon. Osat olivat tulleet käyttöikänsä päähän. Rikkinäiset osat on korjattu elokuun aikana ja ilmamäärät säädetty.

Koulun toiminnan jatkumisen turvaamiseksi on koko kouluun asennettu elokuussa paine- ja olosuhdeantureita, ilmanvaihto on käynnissä ympäri vuorokauden. Lisäksi syyslomaviikolla rakennukseen on muodostettu lievä ylipaine, mikä ehkäisee ilman kulkeutumista ulkoseinärakenteen eristekerroksista sisäilmaan ja vähentää samalla epäpuhtauksien pääsyä sisätiloihin.

Turvaavat toimenpiteet on suunniteltu lyhytaikaisiksi. Tutkimusraporttien ja Pirtevan terveystarkastajan mukaan toimenpiteet tarvittaville korjauksille tulee käynnistää välittömästi.

Ennakkovaikutusten arviointi

Hakkarin koulun pruskorjauksen arvioimiseksi on laadittu laaja vaikutusten ennakkoarviointia (EVA). EVA on laadittu viiden tarkasteltavan näkökulman ympärille, arvioitavat näkökulmat ovat kuntastrategia, talous, henkilöstö, kuntalaiset lapset/koululaiset, ympäristö, yritykset ja työllisyys.

Päätösvaihtoehtoja tarkasteltiin eri vaihtoehdoilla, nollavaihtoehto tarkoitti nykytilaa ja sitä, mitä tapahtuu, jos koulua ei peruskorjata, vaihtoehto 1 tarkoitti laajaa peruskorjausta. Vaihtoehtoa 2, että tehdään väliaikaiset tiivistyskorjaukset ei nähdä järkeväksi.

Ennakkoarvioinnin tarkastelun johtopäätöksenä voidaan todeta, että laaja peruskorjaus nähtiin kaikilta osasektoreiden osalta välttämättömäksi.

Peruskorjaus

Peruskorjausta esitetään toteuttavaksi mahdollisimman pian. Alustava ajankohta toteutukselle on toukokuu 2026 – joulukuu 2027. Hankkeelle on esitetty 7 milj. euron investointimääräraha vuosille 2026 ja 2027.

Kustannuslaskennan mukaan määrärahavaraus ei riitä kattamaan kaikkia toivottuja muutoksia peruskorjauksen yhteydessä. Peruskorjauksen ensisijainen tavoite on poistaa sisäilmaoireiden aiheuttajat ja turvata

sisäilmaolosuhteet pitkällä aikajänteellä. Lisäksi tavoitteena on parantaa opetustilojen olosuhteita.

Julkisivu puretaan rungolle, mikrobivaurioitunut mineraalivilla eriste poistetaan ja korvataan uudella kovalla eristeellä. Tiilijulkisivu uusitaan alkuperäisen kaltaiseksi. Rakennuksen vedenohjaus ja salaojat korjataan. Ilmanvaihdon toimivuutta tutkitaan ja tehdään tarvittavat muutokset ja säädöt terveellisen sisäilman turvaamiseksi. Opetustilojen pinnat ja valaistus uusitaan.

Peruskorjauksen suunnitelmien lopullinen sisältö tarkentuu, kun kaikki tutkimustulokset ovat valmistuneet ja välttämättömät korjaustoimenpiteet on saatu kartoitettua. Tilojen osalta koulua tullaan osallistamaan suunnittelun edetessä.

Väistötilat

Hakkarin koulun peruskorjaus toteutetaan kahden kesäkauden aikana, milloin pyritään toteuttamaan henkilökunnan ja eritysiluokkien edellyttämät korjaustoimenpiteet. Opetustilojen osalta peruskorjaus toteutetaan soluittain, siten että yksi solu on kerralla väistötiloissa. Väistötiloina toimii koulun siirtorakennukset ja Hakkarin liikuntahallin kahvio. Ulkopuoliset työt tahdistetaan siten, että ne häiritsevät opetusta mahdollisimman vähän. Aikataulu ja toteutuksen tahdistus tarkentuu urakan kilpailutusvaiheessa ja valittavan urakoitsijan kanssa,

Liitteet:

- Ennakkovaikutusten arviointi

Oheisaineisto:

- Arkkitehdin havainnekuvat (ei julkaista internetissä)

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 9 luvun 2 §:n mukaan kunnanvaltuusto on toimivaltainen päättämään kustannusarvioltaan yli 1 000 000 euron suuruisen investointihankkeen käynnistämisestä.

Lisätietoja: rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja, puh. 050 3839 764, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle Hakkarin koulun peruskorjausinvestoinnin käynnistyspäätöksen hyväksymistä ja 7 miljoonan euron määrärahaa hankkeelle.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle Hakkarin koulun peruskorjausinvestoinnin käynnistyspäätöksen hyväksymistä ja 7 miljoonan euron määrärahaa hankkeelle.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tämä pykälä tarkistettiin kokouksessa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja saapui kokoukseen klo 17.06 ennen tämän pykälän käsittelyä ja oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä oli poissa kokouksesta klo 17.55-17.57 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko klo 18.07-18.14 tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

Tiedoksi

Rakennuttajainsinööri, talotekniikka-asiantuntija, tekninen isännöitsijä,
Hakkarin koulun rehtorit, sivistysjohtaja, kasvatus- ja opetuslautakunta,
taloustoimisto